

“Η σταύρωση του Ν. Καζαντζάκη” και η ιστορική αλήθεια

Με μεγάλη έκπληξη, απορία και απογοήτευση, διάβασα στο φύλλο της “Π” της Τρίτης 8/8/2006 τη δεύτερη συνέχεια παλαιότερης δημοσιογραφικής έρευνας της κ. Ελένης Κατσουλάκη υπό τον πολύ ενδιαφέροντα τίτλο «Η σταύρωση του Νίκου Καζαντζάκη». Επειδή τα ιστορικά λάθη, οι υπερβολές και οι ανακριβείς περισσεύουν, επιθυμώ να παραθέσω τα γεγονότα όπως πράγματι συνέβησαν. Αλλά ας δούμε τα πράγματα με τη σειρά. «...Η φιλαρμονική του Δήμου» δεν «έπαιξε ξανά

Του Κ.Γ. Καζανάκη *

με δέηση (σ.σ. :) τον ύμνο της Κρήτης...», αλλά το πένθιμο εμβατήριο, έργο του Γ. Ντελνθασίλη συμπληρωμένο και στενού φίλου του Ν. Καζαντζάκη, όπως μας πληροφορεί ο αξεχαστος Φρέντυ Γερμανός στην

εξαιρετική περιγραφή της κηδείας του Ν. Καζαντζάκη που δημοσιεύθηκε στο τεύχος υπ' αριθ' 109 του περιοδικού «Εικόνες» και στην οποία παραπέμπω κάθε ενδιαφερόμενο. Και που βέβαια αποτελεί πλέον ιστορικό ντοκουμέντο. Όσον αφορά στον τάφο του Ν. Καζαντζάκη δεν ήταν το 1972 όταν τον επισκέπτεται η ερευνήτρια όπως μας λέγει η ίδια, ούτε «χωματένιος» ούτε «ρίζερος» ούτε - προς Θεού - «πεταμένος στην κορφή του Ενετικού τείχους», αλλά γρανιτένιος με θέση τιμητική, βέβαια, στην

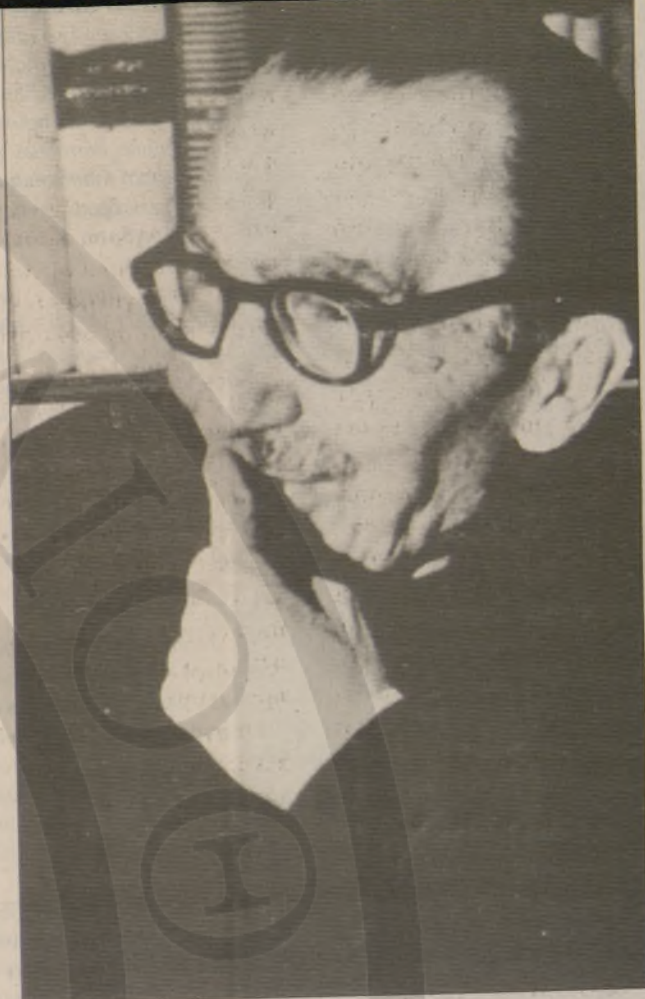
αψηλότερη τάπητα του Μεγαλόκαστρου, αφιέρωμα στον «βιγλάτορα του Μαρτινένγκο». Κι αυτό με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου της πολιτείας που τον γέννησε. Τούτο, άλλωστε, απεικονίζεται και σε σχετική φωτογραφία δημοσιευμένη στο «Αναμνηστικό λεύκωμα Ν. Καζαντζάκη», εκδόσεις «Δίφρος», 1961, Αθήνα, του Δήμου Ηρακλείου «από το πρώτο φιλολογικό μνημόσυνο του στο Ηράκλειο στις 10 του Γενάρη 1960», όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην προμετωπίδα, και στο οποίο, επίσης, παραπέμπω. Στη συνέχεια η αρθρογράφος αναφέρεται στη συνάντησή της με τον ασιδίμο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης Ευγένιο. Εκεί οι περιγραφές υπερβαίνουν κατά πολύ το μέτρο και θα'λεγα και τα εσκαμμένα. Παραθέτω μερικά αποσπάσματα από τη συνομιλία τους όπως τα μεταφέρει η ίδια. «-Σεβασμιότητα αν μου φιλήσετε το δικό μου (σ.σ. εννοείται από τα προηγούμενα χέρι) θάσας φιλήσω κι εγώ το δικό σας». Παρακάτω: «...κορδώθηκε (σ.σ. ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Ευγένιος, ο σεμνός, ταπεινός και απλός αυτός άνθρωπος) σαν παγώνι.» Ο οποίος ομολογεί κιόλας, κατά την συντάξασα πάντοτε, ότι «Ξέρετε η εκκλησία είναι στενοκέφαλη». Επιπλέον διαβάζουμε παρακάτω: «Τον αγκάλιασα και του 'κανα νόημα να σκύψει» (σ.σ. η συντάκτις προς τον ασιδίμο Αρχιεπίσκοπο Ευγένιο). Για όνομα του Θεού κ. Κατσουλάκη!!! Και συνεχίζει:

«Τον φίλησα στο μάγουλο και πήδηξα τα σκαλιά σαν αγριοκάτσικο». Όσοι όμως γνώρισαν τον υπέροχο αυτό ανώτατο Λευίτη και καταπληκτικό άνθρωπο, θυμούμαστε πολύ καλά πως η βιβλική και σεβασμία μορφή του ενέπνευσε όχι μόνο την πατρική αγάπη και τη βαθιά εκτίμηση, αλλά και το υπέρμετρο δέος. Και βέβαια επέβαλε την απόσταση. Την απόσταση του οφειλόμενου σεβασμού. Στη συνέχεια των περιγραφών φθάνουμε στα της κηδείας του Ν. Καζαντζάκη όπου, και απ' ότι αντιλαμβάνεται ο αναγνώστης από τα συμφραζόμενα, δεν υπήρχε ιερέας για να συνοδεύσει το νεκρό του Ν. Καζαντζάκη στην τελευταία του κατοικία. Αντίθετα, και κατά τους ισχυρισμούς της συντάκτου ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Ευγένιος της απεκάλυψε κιόλας ότι: «Κάμποσοι κληρικοί χωρίς ράσα (σ.σ. !!!) ακολούθησαν την νεκρική πομπή βρίζοντας (σ.σ. «Θου, Κύριε, φυλακί τω στόματί μου...») τον νεκρό, αρπάχτηκαν στα χέρια με ντόπιους Κρητικούς». Έτσι ακριβώς!!! Τελικά, όμως, και αφού «...κανείς κληρικός δεν ήταν γύρω για να θάψει τον νεκρό», «...ως εκ θαύματος παρουσιάστηκε ένας νέος παπάς με ράσα και με θυμιατό!», του οποίου η ίδια η συντάκτις της εν λόγω δημοσιογραφικής έρευνας κατόρθωσε να μάθει το όνομά του υποσχόμενη «...ότι ποτέ δεν θ' αναφέρεis το όνομα του καλού τούτου ανθρώπου.», πράγμα που της ζήτησε και ο ίδιος «ο

παπάς», αυτός τον οποίο με πολύ προσπάθεια κατόρθωσε η ίδια να ανακαλύψει. Όμως τον τολμηρό αυτόν ιερέα είχαν - φευ - αναγνωρίσει κάποιες χιλιάδες άνθρωποι αφού, ως γνωστόν, συνόδευσε πεζός τον νεκρό του Ν. Καζαντζάκη από τον Άγιο Μηνά ως το Μαρτινένγκο. Υπάρχουν και οι σχετικές δημοσιευμένες φωτογραφίες του Παπά Σταύρου Καρπαθιωτάκη, γιατί αυτός ήταν βέβαια ο στρατιωτικός ιερέας που το όνομά του δεν μας αποκαλύπτει ακόμη και σήμερα η συντάκτις της έρευνας.

Αναφέρεται επίσης επανειλημμένως η κ. Κατσουλάκη στη «...σωρό του Καζαντζάκη...». Σύμφωνα όμως και με τα λεξικά της Ελληνικής Γλώσσας “σωρός”: (ο) ουσ. πολλά πράγματα ριγμένα άτακτα το ένα πάνω στο άλλο // μεγάλο πλήθος, μεγάλη ποσότητα» (Βλέπε και «Μικρό Ελληνικό Λεξικό Τεγόπουλου - Φυτράκη». Ένας συγγραφέας θα πρέπει, είμαι σίγουρος πως θα συμφωνείτε κ. Κατσουλάκη, να είναι πάντοτε πολύ προσεκτικός όχι μόνο και στη μία λέξη που χρησιμοποιεί, αλλά κυριολεκτικά στο κάθε γράμμα της αλφαβήτου που γράφει.

Ιδίως όταν χειρίζεται την πλούσια, εκφραστική και γι' αυτό δύσκολη γλώσσα μας. Ούτως λοιπόν έχουν τα πράγματα, όπως άλλωστε μαρτυρούν και οι πολύ πρόσφατες ιστορικές πηγές, γραπτές και προφορικές. Κάθε τι άλλο διαφορετικό είναι φανερό ότι ανάγεται στη σφαίρα

του φανταστικού, στην οποία συνηθίζεται να σπριζείται η συγγραφή κειμένων λογοτεχνικού κυρίως περιεχομένου. Το κείμενο όμως της κ. Κατσουλάκη δεν ανήκει στην κατηγορία αυτή. Κάθε άλλο. Σε κάθε όμως περίπτωση εννοείται ότι ο όλοι οι πολίτες, ιδίως όμως οι αναφερόμενοι δημοσίως, οφείλουν όχι μόνο να σεβονται όλα τα πρόσωπα και ως άτομα και ως ομάδες και να διαφυλάσσουν τη μνήμη των κεκοιμημένων,

αλλ' επίσης και τα ήθη και τα έθιμα, την παράδοση, τον πολιτισμό, με μια λέξη τα «ιέρα και τα όσια» ενός ολόκληρου λαού και να μην πληγώνουν την υπερηφάνεια και την αξιοπρέπειά του. Ιδίως όταν προέρχονται από αυτόν τον ίδιο λαό. Αυτά «προς γνώσιν» και αποκατάσταση της ιστορικής, και όχι μόνο, αλήθειας.

*Ο Κ. Γ. Καζανάκης είναι πολιτικός μηχανικός e-mail: kazanakisk@in.gr

“ΠΑΤΡΙΣ” 21/8/06

ΧΑΡΙΖΕΤΑΙ

Γλυκό, 8 μηνών μικρόσωμο 4 κιλών αρσενικό σκυλάκι αναζητά ζεστασιά και αγάπη! Είναι πολύ καλός χαρακτήρας. Στερωμένο και εμβολιασμένο. Μόνο για υπεύθυνους ζωόφιλους. Τηλ. 6979/913 007